

זוהר הקדוש עם פירוש מתוק מדבש על הפרשה

לוח עמוד היומני בזוה"ק פרשת ויצא

חלק ה - פרשת שמות

מיתוק מדבש	וילגא	יום
קלט-קמה	יד ע"ב	ראשון
קמה-קנא	טז ע"א	שני
קנא-קנח	טז ע"ב	שלישי
קנח-קסג	טז ע"א	רביעי
קסג-קסח	טז ע"ב	חמישי
קסח-קעד	יז ע"א	שישי
קעד-קעח	יז ע"ב	שבת

פרשת תולדות תשפ"ב

עלון מס' 156

יו"ל בעזהש"ת ע"י מרכז "מתוק מדבש" ת.ד. 5315 ירושלים

הלב הוא עיקר הכל ובו צריך לאהוב את הקב"ה

רבי יצחק ברבי יוסי הוה אתי מקפוטקיא ללוד, פגע ביה רבי יהודה, אָמר ליה רבי יצחק, תאמר דחבירנא חכימי מתניתא, אתערו להאי עניינא, דיצור הרע יתנשי מן עלמא, בר ההיא שעתא לזיווגא, אָמר ליה חייך הכי אצטריך יצר הרע לעולם פמטרא לעולם, דאלמלא יצר הרע חדותא דשמעתא לא ליהוי, אָבל לא מנוולא פקדמיתא למחטי ביה, הדא הוא דכתיב (ישעיה י"ט) לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי וגומר, אָמר רבי שמעון, הוא לבא דמדוריה דיצור הרע ביה. רבי אליעזר אומר, לבא טבא בניינא דגופא ונשמעתא, ובגין פך פתיב (דברים ו' ה) ואהבת את יהו"ה אלהיך בכל לבבך, דהוא עקרא דכלא.

פד אתא רב פהנא אָמר, הכי אמרין משמיהון דמארי מתניתא, תרי בנייני דגופא אינון פבדא ולבא, דאָמר רבי שמעון אָמר רבי יהודה, פבדא ולבא אינון מנהגי גופא בכל סטרי אברוי, מנהגא דרישא מוחא, אָבל דגופא אינון תרין, וקדמאה הוא פבדא, תניינא לבא,

מתוק מדבש

הלב הוא עיקר הכל ובו צריך לאהוב את הקב"ה

הרע לא ירע ולא ישחית עוד את ישראל, בכל הר קדשי וגומר פירושו אָמר רבי שמעון, הוא לבא דמדוריה דיצור הרע ביה הר הקודש הוא הלב שבו מדורו של היצר הרע, רבי אליעזר אומר, לבא טבא בניינא דגופא ונשמעתא לב טוב הוא בנין הגוף והנשמה, ובגין פך פתיב ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך, דהוא עקרא דכלא שהלב הוא עיקר הכל ובו צריך לאהוב את הקב"ה.

פד אתא רב פהנא אָמר, הכי אמרין משמיהון דמארי מתניתא כך אמרו משמם של בעלי המשנה, תרי בנייני דגופא אינון פבדא ולבא שני בונים של הגוף הם הכבד והלב, דאָמר רבי שמעון אָמר רבי יהודה, פבדא ולבא אינון מנהגי גופא בכל סטרי אברוי כי הכבד והלב הם מנהיגים את הגוף בכל צדדי אברוי, ומפרש מנהגא דרישא מוחא מנהיג הראש הוא

רבי יצחק ברבי יוסי הוה אתי מקפוטקיא ללוד, פגע ביה רבי יהודה, אָמר ליה רבי יצחק, תאמר דחבירנא חכימי מתניתא אתערו להאי עניינא תאמר לי בענין מה שחברינו חכמי המשנה נתעוררו לענין זה שלמדנו דיצור הרע יתנשי מן עלמא בר ההיא שעתא לזיווגא שהיצור הרע ישתכח ויתבטל מן העולם לבד מבשעת הזווג, אָמר ליה חייך, הכי אצטריך יצר הרע לעולם פמטרא לעולם כן נצרך היצר הרע לעולם כצורך המטר לעולם, דאלמלא יצר הרע חדותא דשמעתא לא ליהוי שאלמלא יצר הרע לא היתה שמחת הלימוד בעולם, וכן לא היה ענין פריה ורביה בעולם, אָבל לא מנוולא פקדמיתא למחטי ביה אבל לא יהיה היצר הרע מנוול כמקודם לחטוא על ידו הדא הוא דכתיב לא ירעו ולא ישחיתו פי' היצר

והיינו דכתיב בפרשתא, ויתרוצצו הפנים בקרבה, אלין תרין בנייני דגופא, מאי טעמא ויתרוצצו, משום דלפא (אתערי) אתנשי מניה יצר הרע, ויתרוצצו (שאלו) וישליו מפעי ליה, אלא אמר רב הונא, ויתרוצצו, וישברו, פלומר נשבר פחם וחילם, אמר רבי יהודה, הגוף מהו אומר, אם פן למה זה אנכי, ולמה נבראתי, מיך ותלך לדרש את יהו"ה.

המוח מנהיג את הראש והלב את הגוף

וילאמר יהו"ה לה שני גוים בבטנה, ושני לאמים וגומר, אלו השני גאים, הפכד והלב, רבי יוסי אמר המוח והלב, רבי יהודה אמר המוח אין בכלל זה, משמע דכתיב בבטנה, והמוח אינו בפטן אלא פראש. ושני לאמים ממעין, ורב יעבוד צעיר, זהו הפכד שהוא רב וגדול, והוא משמש לפני הלב, דאמר רבי יהודה, הפכד קולט את הדם, ומשמש בו לפני הלב. ויצא הראשון אדמוני, אמר רב פהנא, הפכד הוא הראשון, והוא אדמוני, למה הוא אדמוני, על שכולע את הדם תחלה, רבי אליעזר אומר, למה נקרא שמו ראשון, על שהוא ראשון לבלוע הדם מפל המאכל, והוא ראשון לדם, אכל לא ליצירה, וכמאן נוקים ורב יעבוד צעיר, על שהוא רב וגדול בשעורו מן הלב והוא עובד ללב.

מתוק מדבש

שהם הפכד והלב המנהיגים את הגוף, רבי יוסי אמר, המוח והלב כי המוח מנהיג את הראש והלב את הגוף, רבי יהודה אמר, המוח אין בכלל זה של הב' גאים, משמע דכתיב בבטנה, והמוח אינו בפטן אלא פראש, ור"ל שעדיין תהיה עבודה לעתיד לבא שהלב והמוח לא יתגאו על אחרים, ומש"כ ושני לאמים ממעין וגומר, ורב יעבוד צעיר פירוש זהו הפכד שהוא רב וגדול, והוא משמש לפני הלב שהוא קטן כנגדו, דאמר רבי יהודה, הפכד קולט את הדם ומשמש בו לפני הלב שמבחר הדמים מעלה ונותן להלב. (מפרשים)

ויצא הראשון אדמוני פירוש אמר רב פהנא, הפכד הוא הראשון הוא נברא ראשון, והוא אדמוני, למה הוא אדמוני, על שכולע את הדם תחלה כי הכבד מקבל כל הדמים תחילה, רבי אליעזר אומר, למה נקרא שמו של הכבד ראשון, על שהוא ראשון לבלוע הדם מפל המאכל, והוא ראשון לדם כי הוא מהפך המאכל לדם, אכל לא ליצירה כי הלב נברא תחילה לפני הכבד, אם כן וכמאן נוקים מש"כ ורב יעבוד צעיר למה נקרא הכבד רב, ואמר על שהוא רב וגדול בשעורו מן הלב, והוא עובד ללב כי הלב הוא המלך של כל האברים. (מפרשים)

המוח, אכל דגופא אינון תרין אבל לגוף יש שני מנהיגים, וקדמא הוא פכדא תניינא לפא הראשון הוא הכבד והשני הוא הלב כמבואר להלן, והיינו דכתיב בפרשתא וזה מש"כ בפרשה ויתרוצצו הפנים בקרבה פי' אל תקרי בנים אלא בונים, אלין תרין בנייני דגופא אלו הם שני בוני ומנהיגי הגוף שהם הכבד והלב, מאי טעמא ויתרוצצו למה הכבד והלב מתקוטטים, משום דלפא אתנשי מניה יצר הרע משום שנתבטל היצר הרע מן הלב, ומקשה א"כ למה כתוב ויתרוצצו שפי' שנתקוטטו, וישליו מפעי ליה שעשו שלום ביניהם היה צריך לומר, אלא אמר רב הונא, ויתרוצצו פירושו וישברו, פלומר נשבר פחם וחילם של הלב והכבד מלהתאות לתאות עולם הזה, אמר רבי יהודה, הגוף מהו אומר אחר שנתבטל היצר הרע, אם פן למה זה אנכי רצונו לומר ולמה נבראתי שאם אין התגברות היצר הרע מה חשובה העבודה, מיך ותלך לדרש את ה'. (דף קלח ע"א במדרש הנעלם, ובביאורינו כרך ג עמ' קצ-קצב)

המוח מנהיג את הראש והלב את

הגוף

וילאמר ה' לה שני גוים בבטנה, ושני לאמים וגומר פי' אל תקרי גוים אלא גאים אלו השני גאים

אָמַר רַבִּי אַבָּא, לְמָה אַתָּא פְּרָשְׁתָּא דָא, אֲלָא לְאַחֲזָאָה לְבָנֵי עֲלָמָא, דְּאָף עַל גַּב דְּהֵיאַת שְׁלִימוּתָא לְיְהוּי בְּאַרְעָא, אֲרַחֲיָה וְטַבְעִיָּה דְּעֲלָמָא לָא אֲשַׁתְּנִי. רַבִּי יִיסָא אָמַר, בּוֹא וּרְאֵה, הַפְּכֵד הוּא הַצֵּד נְזִיד, וְהוּא צִיד בְּפִי, וְהֵלֵב הוּא הַחוּשְׁב, וְהוּא יוֹשֵׁב אֶהְלִים, הָדָא הוּא דְכֹתִיב וַיִּזְד יַעֲקֹב נְזִיד, חוּשְׁב מַחְשְׁבוֹת, נוֹשֵׂא וְנוֹתֵן בְּתוֹרָה.

וַיִּזְד יַעֲקֹב נְזִיד, רַבִּי בָּא בְּשֵׁם רַבִּי אַחָא אָמַר, לְעוֹלָם טַבְעוּ שֶׁל עוֹלָם אֵינוֹ מִשְׁתַּנָּה, בּוֹא וּרְאֵה מָה פְּתִיב, וַיִּזְד יַעֲקֹב נְזִיד, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (שְׁמוֹת יח יא) אֲשֶׁר זָדוּ עֲלֵיהֶם, וְתַרְגּוּמוֹ דְּחֻשְׁבּוֹ, כְּלוּמַר הֵלֵב חוּשְׁב וּמְהַרְהֵר בְּתוֹרָה בִּידִיעַת בּוֹרָאוּ, מָה פְּתִיב וַיִּבֵּא עֲשׂוּ מִן הַשְּׂדֵה וְהוּא עֵינְךָ, הַפְּכֵד שְׁדֵרְךָ טַבְעוּ לְצִאת וּלְצוּד צִיד בְּפִי לְבָלוּע, וְאֵינוֹ מוֹצֵא, נִקְרָא עֵינְךָ, וְהוּא אוֹמַר לְלֵב, עַד שְׁאַתָּה מְהַרְהֵר בְּדַבְרִים אֵלוּ בְּדַבְרֵי תוֹרָה, הִרְהֵר בְּאֲכִילָה וּבִשְׁתִּיָּה לְקַיִים גּוּפְךָ, הָדָא הוּא דְכֹתִיב וַיֹּאמֶר עֲשׂוּ אֶל יַעֲקֹב הַלְעִיטְנִי נָא מִן הָאֲדוּם הָאֲדוּם הַזֶּה, פִּי כֵן דְּרַפִּי לְבָלוּע הָדָם, וּלְשַׁגְר לְשֹׁאֵר הָאֲבָרִים, פִּי עֵינְךָ אֲנֹכִי בְּלֹא אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה, וְהֵלֵב אוֹמַר תֵּן לִי הִרְאֵשׁוֹן וְהַמּוּבָחַר מִכָּל מָה שְׁתַּבְּלַע, תֵּן לִי בְּכוֹרְתְךָ, הָדָא הוּא דְכֹתִיב מְכָרָה כִּיּוֹם אֵת בְּכוֹרְתְךָ לִי, קוֹנְמִיתָא דְתַאֲיָבָא, עַד שֶׁהֵלֵב מְהַרְהֵר וְחוּשְׁב בְּמַאֲכָל, בּוֹלַע הַפְּכֵד, דְּאֶלְמִלִּי הֵהוּא פְּסוּפָא וְהִרְהוּרָא דְלָבָא בְּמַאֲכָל, לֹא יוֹכְלוּ הַפְּכֵד וְהָאֲבָרִים לְבָלוּע, דְּאָמַר רַבִּי יוֹסִי, כֵּן דְּרַךְ הַעֲבָדִים שְׂאִינָם אוֹכְלִים עַד שֶׁהָאֲדוֹן אוֹכֵל.

מתוק מדבש

שהוא כנגד עשו שְׁדֵרְךָ טַבְעוּ לְצִאת וּלְצוּד צִיד בְּפִי לְבָלוּע המזון תחילה, וְאֵינוֹ מוֹצֵא ר"ל כשאינו מוצא אז נִקְרָא עֵינְךָ, וְהוּא אוֹמַר לְלֵב, עַד שְׁאַתָּה מְהַרְהֵר בְּדַבְרִים אֵלוּ בְּדַבְרֵי תוֹרָה, הִרְהֵר בְּאֲכִילָה וּבִשְׁתִּיָּה לְקַיִים גּוּפְךָ ר"ל תהרהר מאיפה יהיה לך מזון, הָדָא הוּא דְכֹתִיב וַיֹּאמֶר עֲשׂוּ אֶל יַעֲקֹב הַלְעִיטְנִי נָא מִן הָאֲדוּם הָאֲדוּם הַזֶּה, פִּי כֵן דְּרַפִּי לְבָלוּע הָדָם ואחר הביורור דרכי וּלְשַׁגְר לְשֹׁאֵר הָאֲבָרִים, וְזֶה שְׁאֵמַר הַכֹּהֵן פִּי עֵינְךָ אֲנֹכִי בְּלֹא אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה, ואחר שהכבד בלע האכילה, אז וְהֵלֵב אוֹמַר תֵּן לִי הִרְאֵשׁוֹן וְהַמּוּבָחַר מִכָּל מָה שְׁתַּבְּלַע ועל זה רמז מה שאמר יעקב לעשו תֵּן לִי בְּכוֹרְתְךָ, הָדָא הוּא דְכֹתִיב מְכָרָה כִּיּוֹם אֵת בְּכוֹרְתְךָ לִי, קוֹנְמִיתָא דְתַאֲיָבָא (ה"ג הנפש דוד) פִּי ראשית התאוה תֵּן לִי, עַד שֶׁהֵלֵב מְהַרְהֵר וְחוּשְׁב בְּמַאֲכָל, בּוֹלַע הַפְּכֵד, דְּאֶלְמִלִּי הֵהוּא פְּסוּפָא וְהִרְהוּרָא דְלָבָא בְּמַאֲכָל אם לא היה לאדם תאוה ותשוק והרהור הלב לאכילה, לֹא יוֹכְלוּ הַפְּכֵד וְהָאֲבָרִים לְבָלוּע ולעכל את המאכל, דְּאָמַר רַבִּי יוֹסִי, כֵּן דְּרַךְ הַעֲבָדִים, שְׂאִינָם אוֹכְלִים עַד שֶׁהָאֲדוֹן אוֹכֵל ר"ל שהכבד והאברים הם בחי' עבדים ללב, והם אינם יכולים לעכל את המאכל אם לא היה הלב מתאוה לאכילה. (מפנטיס)

(דף קלח ע"א-קלט ע"א במדרש הנעלם, ובביאורינו כרך ג עמ' קצב-קצד)

אָמַר רַבִּי אַבָּא, לְמָה אַתָּא פְּרָשְׁתָּא דָא לְמָה בָּאָה לְרַמּוּז פְּרִשָׁה זו של ויצא הראשון אדמוני, אֲלָא לְאַחֲזָאָה לְבָנֵי עֲלָמָא אלא להראות לבני אדם, דְּאָף עַל גַּב דְּהֵיאַת שְׁלִימוּתָא לְיְהוּי בְּאַרְעָא שְׁאֵעַפְ"י שלעתידי יהיה שלימות בארץ, אֲרַחֲיָה וְטַבְעִיָּה דְּעֲלָמָא לָא אֲשַׁתְּנִי עכ"ז דרכו וטבעו של העולם לא ישתנה, כי אז ג"כ יאכלו וישתו והכבד יהפך את המאכל לדם. רַבִּי יִיסָא אָמַר, בּוֹא וּרְאֵה, הַפְּכֵד הוּא רוּמוֹ עַל עֲשׂוֹ שְׁהוּא הַצֵּד צִיד, וְהוּא צִיד בְּפִי וְהוּא מְרַמֵּה בְּפִי לְהַאֲדָם וממשיכו להבלי העולם הזה, אַבֵּל וְהֵלֵב הוּא הַחוּשְׁב, וְהוּא כְּנֹגַד יַעֲקֹב שְׁהִיָּה יוֹשֵׁב אֶהְלִים, הָדָא הוּא דְכֹתִיב וַיִּזְד יַעֲקֹב נְזִיד פִּירוּשׁ חוּשְׁב מַחְשְׁבוֹת כִּי נְזִיד הוּא מַלְשׁוֹן (שְׁמוֹת יח יא) אֲשֶׁר זָדוּ שְׁהוּא לְשׁוֹן מַחְשְׁבָה כְּדַלְקָמֵן, וְהֵינְנוּ שְׁהוּא נוֹשֵׂא וְנוֹתֵן בְּתוֹרָה.

ומפרש עוד מש"כ וַיִּזְד יַעֲקֹב נְזִיד, רַבִּי בָּא בְּשֵׁם רַבִּי אַחָא אָמַר, לְעוֹלָם טַבְעוּ שֶׁל עוֹלָם אֵינוֹ מִשְׁתַּנָּה גַם לְעַתִּיד לְבֹא שִׁיעִטְרַךְ הָאֲדָם לְאֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה, בּוֹא וּרְאֵה מָה פְּתִיב, וַיִּזְד יַעֲקֹב נְזִיד, כְּמָה דָּאֵת אָמַר אֲשֶׁר זָדוּ עֲלֵיהֶם וְתַרְגּוּמוֹ דְּחֻשְׁבּוֹ, כְּלוּמַר הֵלֵב חוּשְׁב וּמְהַרְהֵר בְּתוֹרָה, בִּידִיעַת בּוֹרָאוּ, מָה פְּתִיב וַיִּבֵּא עֲשׂוּ מִן הַשְּׂדֵה וְהוּא עֵינְךָ פִּירוּשׁ הַפְּכֵד

רוח מגן עדן יקיים את הגוף בתחיית המתים

אמר רבי יוסי, פתיב לאחר כן, ויעקב נתן לעשו לחם ונזיד עדשים, מהו עדשים סגלגלין פגלגלתא, וגלגלא סביב בעלמא, פלומר דלא אתנשי מארחה, כך הוא בר נש בהוא זמנא, אף על גב דכל ההוא טיבו ויקר ושלימותא ליהוי, ארחה דעלמא למיכל ולמשתי לא יתנשי.

מתניתין: תנן ארבע רוחות העולם מנשכן, ועתיד קדשא בריה הוא להתעורר רוח אחד לקיים הגוף, שיהא פלול מארבע רוחות, הדא הוא דכתיב (יחזקאל לו ט) מארבע רוחות באי הרוח, בארבע לא פתיב, אלא מארבע רוחות העולם, שיהא פלול מארבעתם, ותאנא אותו הרוח הוא רוח המוליד, הוא הרוח האוכל ושותה, ואין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שעבוד מלכות בלבד, ואין בין העולם הזה לתחיית המתים אלא נקיות והשגת ידיעה, רב נחמן אמר, ואריכות ימים. אמר רב יוסף וכי ימות המשיח ותחיית המתים לאו חד הוא, אמר ליה לא, דתנן בית המקדש קודם לקבוץ גלויות, קבוץ גלויות קודם לתחיית המתים, ותחיית המתים הוא אחרון שבכלם, מנא לן דכתיב (תהלים קמו ב) בונה ירושלים יהו"ה, נדחי ישראל יכנס, הרופא לשבורי לב ומחפש לעצבותם, זו היא תחיית המתים, שהיא הרפואה לשבורי לב על מתיהם, בונה ירושלים תחלה, ואחריו נדחי ישראל יכנס, והרופא לשבורי לב אחרון על הכל.

מתוק מדבש

רוח מגן עדן יקיים את הגוף בתחיית המתים

אמר רבי יוסי, פתיב לאחר כן ויעקב נתן לעשו לחם ונזיד עדשים שואל מהו עדשים מה בא לרמוז, ואמר סגלגלין פגלגלתא הם עגולים כגלגל, וגלגלא סביב בעלמא והגלגל חוזר בעולם, פלומר שבא להורות דלא אתנשי מארחה שלא יהיה נשכח מן העולם דרכי הנהגתו, כך הוא בר נש בהוא זמנא כך יהיה האדם בזמן תחיית המתים, אף על גב דכל ההוא טיבו ויקר ושלימותא ליהוי אעפ"י שכל אותו הטוב והכבוד והשלימות יהיה בעולם, ארחה דעלמא למיכל ולמשתי לא יתנשי עכ"ז דרכו של עולם לאכול ולשתות לא יהיה נשכח. (מפרשים)

מתניתין: תנן במס' גיטין דף לא ע"ב, ארבע רוחות העולם מנשכן ד' רוחות מנשבות בכל יום, ועתיד קדשא בריה הוא להתעורר רוח אחד מגן עדן, לקיים הגוף בתחיית המתים, שיהא פלול מארבע רוחות כנגד הד' יסודות, הדא הוא דכתיב במתים שהחיה יחזקאל הנביא מארבע רוחות באי הרוח ופחי בהרוגים האלה ויחיו, ומפרש בארבע לא פתיב,

אלא מארבע רוחות העולם, שיהא רוח אחד פלול מארבעתם, ותאנא אותו הרוח, הוא רוח המוליד שיתן לאדם כח המוליד, הוא הרוח האוכל ושותה, ואין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שעבוד מלכות בלבד כמחז"ל במס' ברכות דף לד ע"ב, ואין בין העולם הזה לתחיית המתים אלא נקיות מזוהמת הנפש והשגת ידיעה בהשגת אלקות, רב נחמן אמר ואריכות ימים שצדיקים שעתידיים לקום בתחיית המתים יאריכו ימים ולא ימותו עוד, אמר רב יוסף, וכי ימות המשיח ותחיית המתים לאו חד הוא וכי לא יהיו בזמן אחד, אמר ליה לא, דתנן (ילקוט פסלים רמז סמפס) בנין בית המקדש קודם לקבוץ גלויות, קבוץ גלויות קודם לתחיית המתים הרי שיש בזה סדר וקדימה, ותחיית המתים הוא אחרון שבכלם, מנא לן, דכתיב בונה ירושלים ה', נדחי ישראל יכנס, הרופא לשבורי לב ומחפש לעצבותם, זו היא תחיית המתים, שהיא הרפואה לשבורי לב על מתיהם, ומפרש בונה ירושלים תחלה היינו בנין בית המקדש, ואחריו נדחי ישראל יכנס היינו קבוץ גלויות, והרופא לשבורי לב היינו תחיית המתים, היא אחרון על הכל. (מפרשים)

תָּנַן אַרְבָּעִים שָׁנָה קוֹדֵם הַקְּבוּץ גְּלוֹיֹת לְתַחֲיֵית הַמֵּתִים, כְּדֹאמְרֵינוּן וַיְהִי יִצְחָק בֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה, הָאֵי אַרְבָּעִים שָׁנָה מֵאֵי עֲבִידְתֵייהוּ, אָמַר רַב כְּהֵנָּא אָמַר רַבִּי בְרוּקָא, מִקְּבוּץ גְּלוֹיֹת עַד תַּחֲיֵית הַמֵּתִים כְּמָה צָרוֹת כְּמָה מְלַחְמוֹת יִתְעוֹרְרוּ עַל יִשְׂרָאֵל, וְאֲשָׁרֵי הַנְּמַלְט מֵהֶם, דְּכֹתִיב (דניאל יב א) וּבִעֵת הַהִיא יִמְלֹט עִמָּךְ כָּל הַנְּמַצָּא כְּתוּב בְּסִפְרֵי. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר מִהֵכָּא (שם פסוק י), יִתְבָּרְרוּ וַיִּתְלַבְּנוּ וַיִּצְרְפוּ רַבִּים. רַבִּי יִצְחָק אָמַר מִהֵכָּא (זכריה יג ט) וַצִּרְפְּתִים כְּצִרוֹף אֶת הַכֶּסֶף וּבְחֻנְתִּים כְּבַחוּן אֶת הַזָּהָב. וּבְאוֹתָם הַיָּמִים יְהִי יָמִים אֲשֶׁר יֹאמְרוּ אֵין לִי בְּהֶם חֲפִץ, וּמִשְׁעָה שְׁיַעֲבְרוּ הַצָּרוֹת עַד תַּחֲיֵית הַמֵּתִים אַרְבָּעִים שָׁנָה. רַב הוֹנָא אָמַר, תָּא חֲזִי (יהושע ה ו) כִּי אַרְבָּעִים שָׁנָה הִלְכוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַר וְגו', אֲשֶׁר לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה, כְּהֵאִי גּוֹנָא (גופא) הָכָא, אָמַר רַב יוֹסֵף כָּל אֵלֵין חַד מְלָה אָמְרוּ, וְלִסוּף אַרְבָּעִים שָׁנָה שְׁהַצָּרוֹת יַעֲבְרוּ וְהַרְשָׁעִים יִכְלוּ, יַחֲיוּ הַמֵּתִים שׁוֹכְנֵי עֶפְרָי, מֵאֵי טַעְמָא, מִשּׁוּם דְּכֹתִיב (נחום א ט) לֹא תִקּוּם פְּעַמִּים צָרָה, וְדִי לְהֶם כְּמָה שְׁעֲבְרוּ, וּמִזְמַן תַּחֲיֵית הַמֵּתִים יִתִּישָׁב עַלְמָא בְּיִשׁוּבוֹ, הִדָּא הוּא דְכֹתִיב (זכריה יד ט) בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד.

מתוק מדבש

יְהִי יָמִים אֲשֶׁר יֹאמְרוּ אֵין לִי בְּהֶם חֲפִץ, וּמִשְׁעָה שְׁיַעֲבְרוּ הַצָּרוֹת עַד תַּחֲיֵית הַמֵּתִים אַרְבָּעִים שָׁנָה ר"ל שזמן הצרות יהיו ארבעים שנה כנ"ל. רַב הוֹנָא אָמַר תָּא חֲזִי בא וראה מה שכתוב כי אַרְבָּעִים שָׁנָה הִלְכוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַר וְגו', אֲשֶׁר לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל ה', כְּהֵאִי גּוֹנָא הָכָא כְּמִן כֵּן כֵּן אֵין יְהִיָּה אַרְבָּעִים שָׁנָה מִקְּבוּץ גְּלוֹיֹת עַד תַּחֲיֵית הַמֵּתִים, אָמַר רַב יוֹסֵף, כָּל אֵלֵין חַד מְלָה אָמְרוּ כֵּן אֵלוֹ הָאֵמוּרָאִים אִמְרוּ דְּבַר אֶחָד שֶׁלִּפְנֵי תַחֲיֵית הַמֵּתִים יְהִי צָרוֹת אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּצְרְפוּ אֶת יִשְׂרָאֵל לְנִקּוּתָם וְלִטְהָרָם, וְלִסוּף אַרְבָּעִים שָׁנָה שְׁהַצָּרוֹת יַעֲבְרוּ וְהַרְשָׁעִים יִכְלוּ, יַחֲיוּ הַמֵּתִים שׁוֹכְנֵי עֶפְרָי, מֵאֵי טַעְמָא דִּי לְהַצִּירוֹף מ' שָׁנָה, מִשּׁוּם דְּכֹתִיב מַה תִּשְׁבּוּן אֶל ה' כִּלָּה הוּא עוֹשֶׂה, בְּתַמִּיָּה, לֹא תִקּוּם פְּעַמִּים צָרָה, וְדִי לְהֶם כְּמָה שְׁעֲבְרוּ, וּמִזְמַן תַּחֲיֵית הַמֵּתִים יִתִּישָׁב עַלְמָא בְּיִשׁוּבוֹ, הִדָּא הוּא דְכֹתִיב בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה ה' אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד.

(דף קלט ע"א-ע"ב במדרש הנעלם, ובביאורינו כרך ג עמ' קצד-קצז)

תָּנַן אַרְבָּעִים שָׁנָה קוֹדֵם הַקְּבוּץ גְּלוֹיֹת לְתַחֲיֵית הַמֵּתִים, כְּדֹאמְרֵינוּן שְׁנַרְמִזוּ בְּמִשְׁכַּח וַיְהִי יִצְחָק בֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה, הָאֵי אַרְבָּעִים שָׁנָה מֵאֵי עֲבִידְתֵייהוּ מַה יְהִיָּה בְּאוֹתָם הָאֵרְבָּעִים שָׁנָה, אָמַר רַב כְּהֵנָּא אָמַר רַבִּי בְרוּקָא, מִקְּבוּץ גְּלוֹיֹת עַד תַּחֲיֵית הַמֵּתִים כְּמָה צָרוֹת כְּמָה מְלַחְמוֹת יִתְעוֹרְרוּ עַל יִשְׂרָאֵל, וְאֲשָׁרֵי הַנְּמַלְט מֵהֶם, דְּכֹתִיב וּבִעֵת הַהִיא כִּאֲשֶׁר יִתְעוֹרְרוּ צָרוֹת עַל יִשְׂרָאֵל, יִמְלֹט עִמָּךְ כָּל הַנְּמַצָּא כְּתוּב בְּסִפְרֵי פִי הַצַּדִּיקִים וִירָאִי ה' שְׁנַאמַר בְּהֶם (מלאכי ג טו) וִיכַתֵּב סֵפֶר זְכוֹרוֹן לִפְנֵי לִירָאִי ה' וְלַחֲשׁוּבֵי שְׁמוֹ, הֵם יִמְלֹטוּ מִן הַצָּרוֹת. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר מִהֵכָּא מִהַפְּסוּק הַנֶּאמַר בְּקִיבוּץ גְּלוֹיֹת, יִתְבָּרְרוּ וַיִּתְלַבְּנוּ וַיִּצְרְפוּ רַבִּים ע"י הַצָּרוֹת. רַבִּי יִצְחָק אָמַר מִהֵכָּא מִהַפְּסוּק הַנֶּאמַר עַל לַעֲתִיד לְבוֹא, וְהַבֵּאתִי אֶת הַשְּׁלִישִׁית בְּאֵשׁ, פִּי שֶׁהֵם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַצִּרְפְּתִים לְהַסִּיר מֵהֶם הַסִּיגִים כְּצִרוֹף אֶת הַכֶּסֶף כְּמִן שְׁמַצְרָפִים אֶת הַכֶּסֶף, וּבְחֻנְתִּים כְּבַחוּן אֶת הַזָּהָב ר"ל אֵבִיא עֲלֵיהֶם צָרוֹת לְכֹלֹת מֵהֶם הַפּוֹשְׁעִים וְהַמּוֹרְדִים, וּבְאוֹתָם הַיָּמִים,

שבח דא שירתא

עוד אמר (הרה"ק ר' פנחס מקוריץ ז"ע) לאדם אחד שיאמר זוהר בכל יום ויום ויהיה לו פרנסה. (מדרש פנחס)

פרשת תולדות תשפ"ב

לקבלת העלון מידי שבוע יש לשלוח אימייל בכתובת: 3022233@gmail.com

ה

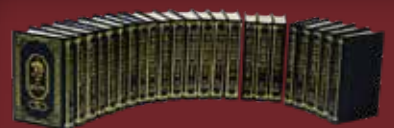
הזוהר הקדוש" ע"פ "מתוק מדבש" הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

פורמט בַּיִס
"ובלכתך בדרך"
מהדורת ר' יוסף
צבי בערגער
[cm 16.5/11.5]

פורמט רֵגִיל [cm 24/17]

פורמט בִּינוֹנִי - מהדורת ר' הערשל וועבער
[cm 17/12]

